

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1To/7/2023
Identifikačné číslo spisu:	9522100126
Dátum vydania rozhodnutia:	15.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:9522100126.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Emila Klemaníča na verejnom zasadnutí konanom 15. októbra 2025 v Bratislave v trestnej veci proti obžalovanému S. J. pre spolupáchateľstvo pokračovacieho zločinu podplácania podľa § 20, § 333 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), ods. 3, s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, prejednal odvolanie obžalovaného podané proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 10T/3/2022, z 28. júna 2023

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku z r u š u j e rozsudok Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 10T/3/2022, z 28. júna 2023.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa:

obžalovaný

S. J. E. W. T. É. I. U. , narodený XX. S. XXXX v Š.,
trvalým pobytom C. XXX, XXX XX C.,
u z n á v a z a v i n n é h o, ž e

v presne nezistených dňoch v období rokov 2016 až 2020 prostredníctvom F.J. D. (uznesením vyšetrovateľa bolo u neho trestné stíhanie zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. d), s poukazom na § 9 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku z dôvodu úmrtia dňa 12.02.2021), za účelom „ochrany“, t. j. zabezpečenia plynulého a bezproblémového priebehu jeho podnikania a obchodovania nielen v rámci nakladania s pohonnými hmotami (v mene spoločností S. T., s. r. o., S. V., s. r. o., S. Z., s. r. o.), pri prevádzke daňového skladu a pri prevádzke legálnej cigaretovej fabriky Z. T., s. r. o. vo C. XXX, vrátane poskytovania včasných informácií o prípadnom zásahu príslušníkov Kriminálneho úradu finančnej správy (ďalej aj len ako „KÚFS“), resp. operatívnych informácií KÚFS, a to aj k prípadnej výrobe nelegálnych cigariet, poskytol úplatky S.. Ľ. K. v tom čase riaditeľovi KÚFS (ktorý je za uvedený skutok stíhaný v inom trestnom konaní a o jeho vine doposiaľ rozhodnuté nebolo), aby mu ten poskytol v rámci svojej funkcie vyplývajúcej mu v danom období zo Zákona č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva platného a účinného do 01.07.2019 a od 01.07.2019 zo Zákona č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe takúto „ochranu“, pričom sa S. J.I. a F. D. dohodli na úplatku za každý vyrobený kamión nelegálnych cigariet vo výške 70.000 eur, z každej takejto vyplnenej sumy si mal F. D. ponechať 15 percent, s čím súhlasili a následne S. J. na čerpacej pumpe I. na A. P. XXX zo smeru z diaľnice D1 do I. v nepravideľných intervaloch v období od roku 2016 do

októbra 2019 odovzdával F. D. úplatky vo výške 40.000 eur alebo 50.000 eur, pričom dvakrát sumu vo výške 20.000 eur odovzdal F. D. Z. D., a to v D. pri budove T. C. (Z. D. je za toto konanie právoplatne odsúdený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu zo dňa 26.05.2022, sp. zn. 13T/4/2022), ktorý mal z titulu svojich vzťahov s S. J. rovnako záujem na prevádzke fabriky Z. T., s. r. o. vo C. XXX a ktorý predtým svoj podiel v tejto fabrike previedol na syna obžalovaného, S.. S. J., ml., kde z takto odovzdaných úplatkov si F. D. odrátať svoj podiel a zvyšok pravdepodobne v kaviarni T. na ulici D. X C. D. a rôznych iných miestach odovzdával S.. E.T. K., pričom za obdobie od konca roku 2016 do októbra 2019 S. J. vyplatil F. D. pravdepodobne v októbri alebo v novembri 2017 sumu minimálne 200.000 eur, ten vyplatil v priebehu roka 2017, resp. v priebehu dvoch nasledujúcich rokov S.. E. K.V. minimálne dvakrát sumu 45.000 eur, teda spolu sumu 90.000 eur a následne v období mesiacov december 2019 až september 2020 S. J. na viackrát a na rôznych miestach odovzdal F. D. sumu minimálne 200.000 eur, z ktorej tento na rôznych miestach, okrem iného v kaviarni T. na ulici D. X C. D., v mesiacoch január až február 2020 vyplatil S.. E.T. K. raz sumu minimálne 100.000 eur, z ktorej si F. D. ponechal sumu 25.000 eur, teda S.. E. K. z nej zostalo 75.000 eur, druhýkrát mu vyplatil zo sumy 100.000 eur sumu od 20.000 eur do 60.000 eur, pričom si F. D. sám ešte ponechal sumu od 80.000 eur do 40.000 eur, kde všetky uvádzané finančné prostriedky boli poskytnuté jednak za informácie k pripravovanému zákroku v legálnej cigaretovej fabrike Z. T., s. r. o. vo C. XXX z októbra roku 2019, ku ktorému napokon nedošlo z dôvodu zmeny operatívnej situácie, tiež za pomoc a ochranu pred hrozbou straty povolenia na prevádzkovanie daňového skladu (v zmysle príslušných zákonov, napr. Zákona č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov alebo Zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja) a za pomoc pri znížení alebo pri zabránení zvýšeniu tzv. daňovej zábezpeky k spotrebnej dani spojenej s prevádzkou daňového skladu,

t e d a

spoločným konaním dvoch osôb inému v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu cez sprostredkovateľa poskytol úplatok v značnom rozsahu a uvedený čin spáchal závažnejším spôsobom konania -po dlhší čas,

č í m s p á c h a l

v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, pokračovací zločin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona.

Za to mu

u k l a d á :

Podľa § 333 ods. 3, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 49 ods.1 písm. a) Trestného zákona obžalovanému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určuje skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 25 000,- € (dvadsaťpäťtisíc Eur).

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, obžalovanému ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd rozhodol rozsudkom, sp. zn. 10T/3/2022, z 28. júna 2023 tak, že obžalovaného S. J. uznal za vinného zo spáchania spolupáchateľstva pokračovacieho zločinu podplácania podľa § 20, § 333 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), ods. 3, s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistených dňoch v období rokov 2016 až 2020 prostredníctvom F.J. D. (uznesením vyšetrovateľa bolo u neho trestné stíhanie zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. d), s poukazom na § 9 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku z dôvodu úmrtia dňa 12.02.2021), za účelom „ochrany“, t. j. zabezpečenia plynulého a bezproblémového priebehu jeho podnikania a obchodovania nielen v rámci nakladania s pohonnými hmotami (v mene spoločností S. T., s. r. o., S. V., s. r. o., S. Z., s. r. o.), pri prevádzke daňového skladu a pri prevádzke legálnej cigaretovej fabriky Z. T., s. r. o. vo C. XXX, vrátane poskytovania včasných informácií o prípadnom zásahu príslušníkov Kriminálneho úradu finančnej správy (ďalej aj len ako „KÚFS“), resp. operatívnych informácií KÚFS, a to aj k prípadnej výrobe nelegálnych cigariet, poskytol úplatky S.. E. K. v tom čase riaditeľovi KÚFS (ktorý je za uvedený skutok stíhaný v inom trestnom konaní a o jeho vine doposiaľ rozhodnuté nebolo), aby mu ten poskytol v rámci svojej funkcie vyplývajúcej mu v danom období zo Zákona č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva platného a účinného do 01.07.2019 a od 01.07.2019 zo Zákona č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe takúto „ochranu“, pričom sa S. J. a F. D. dohodli na úplatku za každý vyrobený kamión nelegálnych cigariet vo výške 70.000 eur, z každej takejto vyplatennej sumy si mal F. D. ponechať 15 percent, s čím súhlasili a následne S. J. na čerpacej pumpe I. na A. P. XXX zo smeru z diaľnice D1 do I. v nepravidelných intervaloch v období od roku 2016 do októbra 2019 odovzdával F. D. úplatky vo výške 40.000 eur alebo 50.000 eur, pričom dvakrát sumu vo výške 20.000 eur odovzdal F. D. Z. D., a to v D. pri budove T. C. (Z. D. je za toto konanie právoplatne odsúdený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu zo dňa 26.05.2022, sp. zn. 13T/4/2022), ktorý mal z titulu svojich vzťahov s S. J. rovnako záujem na prevádzke fabriky Z. T., s. r. o. vo C. XXX a ktorý predtým svoj podiel v tejto fabrike previedol na syna obžalovaného, S.. S. J., ml., kde z takto odovzdaných úplatkov si F. D. odrátať svoj podiel a zvyšok pravdepodobne v kaviarni T. na ulici D. X C. D. a rôznych iných miestach odovzdával S.. E. K., pričom za obdobie od konca roku 2016 do októbra 2019 S. J. vyplatil F. D. pravdepodobne v októbri alebo v novembri 2017 sumu minimálne 200.000 eur, ten vyplatil v priebehu roka 2017, resp. v priebehu dvoch nasledujúcich rokov S.. E. K. minimálne dvakrát sumu 45.000 eur, teda spolu sumu 90.000 eur a následne v období mesiacov december 2019 až september 2020 S. J. na viackrát a na rôznych miestach odovzdal F. D. sumu minimálne 240.000 eur, z ktorej tento na rôznych miestach, okrem iného v kaviarni T. na ulici D. X C. D., v mesiacoch január až február 2020 vyplatil S.. E. K. raz sumu minimálne 100.000 eur, z ktorej si F. D. H. ponechal sumu 25.000 eur, teda S.. E. K. z nej zostalo 75.000 eur, druhýkrát mu vyplatil zo sumy 100.000 eur sumu od 20.000 eur do 60.000 eur, pričom si F. D. sám ešte ponechal sumu od 80.000 eur do 40.000 eur a v septembri roku 2020 mu prostredníctvom osoby K. A. vyplatil v mieste prevádzky spoločnosti Q. I. C. D. R. T. XXX (sídlo spoločnosti Q. I. S. C. D. R. T. A. XX) sumu 40.000 eur, kde všetky uvádzané finančné prostriedky boli poskytnuté jednak za informácie k pripravovanému zákroku v legálnej cigaretovej fabrike Z. T., s. r. o. vo C. XXX z októbra roku 2019, ku ktorému napokon nedošlo z dôvodu zmeny operatívnej situácie, tiež za pomoc a ochranu pred hrozbou straty povolenia na prevádzkovanie daňového skladu (v zmysle príslušných zákonov, napr. Zákona č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov alebo Zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja) a za pomoc pri znížení alebo pri zabránení zvýšeniu tzv. daňovej zábezpeky k spotrebnej dani spojenej s prevádzkou daňového skladu.

Za to bol obžalovanému S. J. podľa § 333 ods. 3, § 38 ods. 2 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona mu uložil peňažný trest vo výmere päťdesiat tisíc eur. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, obžalovanému s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere dva roky. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu súd zároveň uložil trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu funkcie člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho

podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu, na päť rokov.

Špecializovaný trestný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate nasledovne tým, že vykonaným dokazovaním sa podarilo obžalovanému preukázať spáchanie trestnej činnosti tak, ako je uvedené vo výrokovej časti jeho rozsudku. Pokiaľ ide o niektoré nepresnosti vo vzťahu k odovzdaným sumám D.H., resp. K., je podľa súd prvého stupňa len prirodzené, že takéto sumy sa svedkom môžu pliesť, prípadne neuvádzajú exaktnú sumu, prípadne interval odovzdávania, pretože súd mal za preukázané, že K. s D. takto fungovali takpovediac vo veľkom vo vzťahu k mnohým osobám a k vybavovaným veciam. To však ich výpovede nezvieraťhodňuje, naopak robí tieto výpovede z hľadiska všeobecne akceptovateľných pravidiel vierohodnejšími. Títo dvaja usvedčujúci svedkovia nemali dôvod si vymýšľať a seba usvedčovať za úplatky práve od obžalovaného J..

Zároveň prvostupňový súd na rozdiel od obžaloby pri právnej kvalifikácii konania obžalovaného vypustil kvalifikovanú skutkovú podstatu zločinu podplácania podľa ods. 2 písm. b), § 333 Trestného zákona - spáchanie zločinu podplácania voči verejnému činiteľovi. K tomu uviedol, že hoci obžalovaný v čase skutkov sprostredkované poskytoval úplatky S.. E.B. K., ktorý bol riaditeľom KÚFS, automaticky to neznamena, že tieto skutky musel obžalovaný spáchať voči verejnému činiteľovi. V čase spáchania skutkov bol S.. E. K. síce riaditeľom KÚFS, ale v súvislosti s konaním obžalovaného nijakým spôsobom nerozhodoval, nikomu z titulu svojej funkcie nič neprikazoval a ani metodická pomoc pri zábezpeke spotrebnej dane nespada do jeho rozhodovacej právomoci riaditeľa KÚFS. Aj v súvislosti s pripravovanou akciou v cigaretovej fabrike Z. T. vo C. a v sklade v Ž. sa u svojho podriadeného K. K. H. iba informoval ako akcia prebieha, čo bolo navyše v čase, keď už bol na dovolenke a telefonát s podriadeným vykonával v letiskovej hale čakajúc na odlet. Ani jemu nič neprikázal, ani sám nič nerozhodol. K výroku o treste súd prvého stupňa uviedol, že vzhľadom na skladbu osobnosti obžalovaného je prísny trest odňatia slobody najúčinnším prostriedkom nápravy. U takých jedincov, ako je obžalovaný, až prísny postih vytvorí účinné zábrany pred zopakovaním podobných deliktov a vezmú si z trestu dostatočné ponaučenie. Súď teda dospel k záveru, že možnosť nápravy a prevýchovy obžalovaného je možná až po odpykaní prísneho trestu, pričom obžalovanému S. J. nepoľahčovala žiadna z okolností § 36 Trestného zákona a ani mu nepriťažovala žiadna z okolností uvedených v § 37 Trestného zákona.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný S. J. odvolanie, ktoré prostredníctvom svojich obhajcov odôvodnil týmto spôsobom:

- ak zasiahol do Trestným zákonom chráneného objektu a naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty podľa § 333 Trestného zákona, za čo bol odsúdený, tak tomu mohlo byť len vtedy, ak ponúknutý alebo sľúbený úplatok má vzťah k jeho činnosti, resp. činnostiam obchodných spoločností, ktoré riadil, prípadne mal na ich činnosť nejaký dosah a mal tou činnosťou ovplyvniť riadny výkon orgánov, ktoré mali na činnosť podnikania dosah;
- obžalovanému malo byť vyhrážané, čo bolo skutočným dôvodom, prečo poskytol sumu okolo 300.000 eur, ktorú nikdy nepopieral, mohlo ísť len o vlastnú iniciatívu F. D., ktorý sa len zaštitil autoritou E. K.;
- tvrdil, že nie je pravdou že by poskytol peniaze súvisiace s obstarávaním vecí všeobecného záujmu, ale poskytnutá suma bola daná pod hrozbou, že bude kriminalizovaný, dôjde k likvidácii predmetu, v ktorom podnikal a dokonca bude väzobne stíhaný;
- to že bol vydieraný pretavil do podania trestného oznámenia, ktoré bolo zaslané minimálne päť mesiacov pred jeho obvinením z podplácania;
- existujú rozpory v jednotlivých výpovediach svedkov;
- mala byť porušená kontradiktórnosť konania, nakoľko predčasné úmrtie svedka F. D. znemožnilo v plnej miere aplikovať dôkazné bremeno v konaní pred súdom, pričom bola prečítaná jeho výpoveď z prípravného konania ktorá nebola vykonaná kontradiktórnym spôsobom a aj na tejto výpovedi bol založený výrok o jeho vine;
- väčšina svedkov z obsahu ktorých súd prvého stupňa vychádzal, mali byť tzv. kajúnci;
- absentoval akýkoľvek dôkaz, že došlo k nelegálnej výrobe cigariet a absentoval akýkoľvek dôkaz, že sa mala takáto činnosť vykonávať;
- v tejto trestnej veci dával obžalovaný akcent na to, že mal byť obeťou trestného činu vydierania;

- vyhodnotenie dokazovania Špecializovaným trestným súdom nemožno považovať za náležité zistenie skutočného stavu vecí;
- súd prvého stupňa nevyhovel hneď niekoľkým návrhom na doplnenie dokazovania, ktoré zamietol;
- z dokazovania nevyplýva, že poskytol peniaze za účelom zabezpečenia plynulého a bezproblémového priebehu jeho podnikania, ako mu súd kládol za vinu, ale je dostatok dôkazov, že poskytnuté peniaze boli vynútené hrozbou;
- namietal závery uvedené v rozsudku, keďže na podklade vykonaných dôkazov v súdnom konaní podľa neho nebol dostatočne odôvodnený záver, že ním bol spáchaný trestný čin, tak, ako je vyvedené vo výroku rozsudku súdu prvého stupňa;
- taktiež mal za to, že tie skutky a konanie, ktoré sa objektívne stali, nie sú trestným činom, ale konaním v krajnej núdzi, prípadne iným konaním;
- namietal aj rozhodnutie o treste, nakoľko mal za to, že dokazovanie nepreukázalo spoľahlivo, zákonne a bez pochybností, že trestný čin bol spáchaný a tým pádom ani rozsah trestného činu;
- rozporoval i procesné pochybenia, ktoré predchádzali vydaniu rozhodnutia vo veci samej;
- v rámci dokazovania absentovalo preukázanie hospodárskej podstaty domnelých úplatkov a tým pádom aj motívu a subjektívnej stránky skutkovej podstaty predmetného trestného činu;
- došlo k zneužitiu informácií uvedených samotným obžalovaným v trestnom oznámení ním podanom, a to v rozpore so zásadou zákazu sebaobviňovania;
- súd prvého stupňa nesprávne vyložil pojem „hrozba závažnej ujmy“;
- postavenie celého domnelého skutkového priebehu činu bolo na svedectve F. D., ktorý okrem vlastnej motivácie bol nespoľahlivým svedkom aj kvôli psychickým problémom, abúzu a závislosti od narkotík a alkoholu, patologickému klamstvu a ďalším charakterovým vlastnostiam;
- ďalej namietal ignorovanie podstatných obsahových rozporov v svedeckých výpovediach zo strany súdu prvého stupňa;
- rozhodnutie v merite veci bolo nad rozsah obžaloby, resp. išlo o procesne neprípustné rozšírenie obžaloby;
- Špecializovaný trestný súd konštatoval vinu obžalovaného na základe všeobecných úvah o prostredí, v ktorom obžalovaný pôsobil a mal dvojité meradlo pri hodnotení dôkazov v prospech a v neprospech obžalovaného v rozpore s § 2 ods. 10 Trestného poriadku;
- jednotlivé čiastkové útoky neboli zákonným spôsobom vymedzené, pretože každý z čiastkových útokov nebol presne špecifikovaný;
- prišlo k porušeniu zákazu sebaobviňovania, pretože pri odsúdení boli využité informácie ktoré uviedol v trestnom oznámení;
- súd prvého stupňa sa v odôvodnení rozsudku vôbec nevenoval odôvodneniu údajného spolupáchateľstva;
- prišlo aj k procesným pochybeniam predchádzajúcim vyhláseniu rozsudku, a to predovšetkým pre nevypočutie dôležitých svedkov, a tým opomenutie riadneho zistenia skutkového stavu.

Vzhľadom na vyššie uvedené argumenty mal za to, že konanie pred súdom prvého stupňa a dôkazy v ňom vykonané neodôvodňujú dostatočne rozhodnutie o vine obžalovaného a ani rozhodnutie o treste, ktorý mu bol uložený. V konaní, ktoré predchádzalo vyneseniu rozsudku došlo k porušeniu procesných práv obžalovaného.

Z tohto dôvodu navrhol, aby odvolací súd v plnom rozsahu zrušil napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a sám rozhodol o nevine, obžalovaného, teda o jeho oslobodení spod obžaloby.

K odvolaniu obžalovaného sa prokurátor vyjadril takto:

„Nakoľko obsah odôvodnení odvolania obsahuje v podstate námietky (údajný stav vydierania obžalovaného, ktorý má byť obeťou trestného činu a nie jeho páchatelom, pretože mu mala hroziť závažná ujma zo strany K., spochybňovanie svedectva F. D., údajné rozpory v svedectvách, údajné nezachovanie totožnosti skutku, nevyhovenie návrhom obhajoby na ďalšie dokazovanie, nesprávne vyhodnotenie zistených skutočností selektívnym spôsobom), nakoľko tieto aspekty boli v podstate všetky predmetom stanovísk obžalovaného, resp. obhajoby prezentovaných už aj predtým v priebehu konania a vykonávania jednotlivých dôkazov a na strane druhej predmetom iného vyhodnotenia -

opačných stanovísk prokurátora, či už v záverečnej reči alebo predtým parciálne v priebehu konania (napr. stanovisko, č. k. VII/1 Gv 27/22/1000-31 ešte z 21.02.2023 k návrhom obhajoby na doplnenie dokazovania), a keďže sa preto prirodzene stotožňujem s vyhodnotením skutkového a právneho stavu prijatým prvostupňovým súdom, odvolanie považujem za nedôvodné.

K novo objavenej sa, resp. pribudnutej námietke o údajnom porušení princípu, resp. zásady zákazu sebaobviňovania sa v súvislosti so skutočnosťami, ktoré aj sám potvrdil obžalovaný (po riadnych poučeníach o práve nevypovedať a ďalších) sa nedomnievam, že by akokoľvek bolo možné daný stav hodnotiť ako „zneužitie informácií uvedených samotným obžalovaným“, pokiaľ sám potvrdil, že finančné prostriedky v ním uvádzanom rozsahu poskytol (bez ohľadu na to, že sa súd potom nestotožnil s argumentáciou, že išlo o platenie v dôsledku vydierania alebo „len“ hrozby, ktorá by obžalovaného mala vyvíňovať).

Keďže ani uložený trest, resp. tresty nepovažujem za neprimerané či nezákonné, navrhujem odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.“

Obžalovaný ešte cez svojho ďalšieho obhajcu odvolanie doplnil nasledovne:

- zdôraznil, že F. D. dal peniaze, ale za iných okolností a z iných dôvodov než ako to je opísané v obžalobe a napadnutom rozsudku;
- výrok rozsudku tvorí celkom zjavná nedostatočnosť identifikácie skutku, resp. žiadna identifikácia údajných čiastkových útokov pokračovacieho zločinu podplácania spáchaného v spolupáchateľstve;
- opakovane tvrdil, že každý čiastkový útok pokračovacieho trestného činu musí byť presne špecifikovaný, a to v jeho prípade absentovalo;
- už skutková veta uznesenia o vznesení obvinenia je natoľko všeobecná a nezrozumiteľná, že je v zjavnom rozpore s § 206 ods. 3 Trestného poriadku a so základnými zásadami trestného konania, primárne s § 2 ods. 1 Trestného poriadku;
- v napadnutom rozsudku popísaný všeobecný skutok skladajúci sa množstva počtom ani obsahom neurčitých na sebe pravdepodobne nezávislých obžalovaného údajných skutkových konaní tvoriacich skutkový základ jeho odsúdenia vnáša takú mieru napätia a neurčitosti, že spochybňuje kvalitu trestného stíhania;
- v prvej časti rozsudku sú opísané údajné korupčné konania za tzv. ochranu, obžalovaný však S.. Ľ. K. za to neposkytoval úplatok;
- ďalej rozporoval usvedčujúce dôkazy proti nemu, predovšetkým výpovede spolupracujúcich svedkov Ľ. K., F. D. a K. S.;
- za nezákonne vykonaný dôkaz obžalovaný považoval prečítanie výpovede F. D. z prípravného konania na hlavnom pojednávaní, ktorý zomrel;
- tiež tým bola porušená kontradiktórnosť konania, keďže obžalovaná, ani ním zvolení obhajcovia nemohli naposledy menovanému svedkovi položiť v priebehu celého konania žiadne otázky;
- zo strany súdu prvého stupňa absentovala právna úvaha k spolupáchateľstvu;
- vzhľadom na to, že súd neposkytol žiadne preskúmateľné vysvetlenie, v čom konkrétnom, akým konkrétnym konaním mal obžalovaný naplniť zákonné znaky spolupáchateľstva, nemohol sa proti tomu účinne brániť.

+ + +

Na verejnom zasadnutí vykonal odvolací súd dokazovanie prečítaním listín vzťahujúcich sa na benefity priznané svedkom, ktorí usvedčovali obžalovaného.

Z uvedených dôkazov vyplynulo, že S.. Ľ. K. bolo uznesením bývalého Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, sp. zn. VII/1 Gv 154/21/1000-15 z 10.11.2023 podľa § 215 ods. 3 Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie pre skutok týkajúci sa aktuálnej veci v ktorej S. J. figuruje ako obžalovaný. Trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu, že Ľ. K. sa významnou mierou podieľal na usvedčení páchateľov korupcie a záujem spoločnosti na objasnení takýchto trestných činov prevyšuje záujem spoločnosti na jeho trestnom stíhaní pre trestné činy podľa § 20 k § 329 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 326 ods. 1 písm. a), c), ods. 4 písm. b) Trestného zákona.

Zároveň rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. 13T/4/2022 zo dňa 26.05.2022 bola schválená dohoda o vine a treste uzatvorená medzi prokurátorom a Z. D. týkajúca sa trestnej

činnosti, za ktorú je aktuálne stíhaný obžalovaný S. J.. Uvedeným rozsudkom bola deklarovaná jeho vina za prečin podplácania spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Za to mu bol uložený peňažný trest vo výške 60.000,- € s ustanovením náhradného restu odňatia slobody vo výmere 1 roka.

Uznesením bývalého Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, sp. zn. VII/1 Gv 8/21/1000-210 z 23.01.2024 bolo K. S. podľa § 215 ods. 3 Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie pre trestné činy podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a podľa § 21 ods. 1 písm. d) k § 329 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona. Trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu, že K. S. sa významnou mierou podieľal na usvedčení páchatel'ov korupcie a záujem spoločnosti na objasnení takýchto trestných činov prevyšuje záujem spoločnosti na jeho trestnom stíhaní pre uvedené trestné. K. S. sa okrem iného podieľal i na usvedčení obžalovaného S. J. pre aktuálnu trestnú činnosť.

Uznesením Generálnej prokuratúry SR, sp. zn. IV/3 Pz 6/24/1000-7 zo 17.05.2024 bolo podľa §§ 363 ods. 1, 364 ods. 2, ods. 3, 366 ods. 1, ods. 2 a 367 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku rozhodnuté o tom, že vyššie uvedeným rozhodnutím bývalého Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, sp. zn. VII/1 Gv 8/21/1000-210 z 23.01.2024 vo veci K. S. bol porušený zákon a rozhodnutie bolo zrušené.

Prokurátor navrhol napadnutý rozsudok zrušiť z dôvodu novelizácie Trestného zákona a obžalovanému uložiť primeraný trest odňatia slobody.

Obhajcovia navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a obžalovaného spod obžaloby oslobodiť.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné. Hoci súd prvého stupňa v podstate správne ustálil vinu, bolo zistené, že obžalovanému nie je možné bez pochybností preukázať spáchanie časti jedného čiastkového útoku a tiež, že vzhľadom na novelu Trestného zákona bude potrebné skutok právne kvalifikovať a trest ukladať podľa novelizovaného znenia, ktoré je pre obžalovaného priaznivejšie. Preto odvolací súd na základe podaného odvolania napadnutý rozsudok zrušil a vo veci sám rozhodol.

Sumárne možno uviesť, že Špecializovaný trestný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku, a to najmä zásady zákonného procesu (§ 2 ods. 7 Trestného poriadku), práva na obhajobu (§ 2 ods. 9 Trestného poriadku), náležitého zistenia skutkového stavu veci (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku), voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku) ako aj zásady rovnosti strán (kontradiktórnosti) tak, ako je táto obsiahnutá v § 2 ods. 14 Trestného poriadku. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Špecializovaný trestný súd v odôvodnení svojho rozsudku dostatočne presvedčivo, podrobne a zrozumiteľne vysvetlil, na základe akých vykonaných dôkazov a po ich následnom vyhodnotení ustálil skutkový stav a z toho vyplývajúcu právnu kvalifikáciu trestného činu, z ktorého uznal obžalovaného S. J. za vinného.

Nižšie v rozsudku však bude vysvetlené, z akého dôvodu nepovažuje odvolací súd „súčasť“ jedného čiastkového útoku (odovzdanie sumy 40.000,- € prostredníctvom svedka K. A.) za preukázané a prečo bolo v tomto smere skutok upraviť.

Najvyšší súd konštatuje, že Špecializovaný trestný súd vyhodnotil vykonané dôkazy súhrne logickým a zároveň aj presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému hodnoteniu z hľadiska pravidiel § 2 ods. 12 Trestného poriadku nemožno nič vytknúť. Hodnotenie dôkazov Špecializovaného trestného súdu neodporuje základným princípom logického myslenia. Skutočnosť, že sa obžalovaný nestotožňuje so

skutkovými a právnymi závermi Špecializovaného trestného súdu nemôže sama o sebe viesť najvyšší súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených Špecializovaným trestným súdom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne právo strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/2008, II. ÚS 197/2007, II. ÚS 78/2005, V. ÚS 252/2004).

Vzhľadom na zásadu voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku) platí, že Trestný poriadok nepriznáva žiadnemu dôkaznému prostriedku a z neho získaného výsledku - dôkazu - osobitný význam čo do samotnej dôkaznej sily. Uprednostňovanie niektorého druhu dôkazov by malo v zásade právne neudržateľné dôsledky pre zisťovanie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností.

V podanom odvolaní a na verejnom zasadnutí v podstate obžalovaný navrhol prehodnotenie záverov dokazovania, ale nie vykonanie ďalších dôkazov.

Najvyšší súd dopĺňa, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojínštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Jedným z podstatných argumentov v odvolaní obžalovaného bolo, že záver o vine bol založený na výpovedi svedka F. D., ktorá je nepoužiteľným a nezákonným dôkazom.

Preto sa odvolací súd vyjadrí najprv k povahe a použiteľnosti tohto dôkazu.

Je nesporným faktom, že svedok F. D. bol vypočutý v prípravnom konaní pred vznesením obvinenia obžalovanému J.. Táto výpoveď (logicky) nebola vykonaná kontradiktórne a obžalovaný v tejto fáze konania nemohol svedkovi klásť otázky.

Následne svedok D. zomrel a jeho výpoveď bola na hlavnom pojednávaní podľa § 263 ods. 3 písm. a) prečítaná a použitá ako dôkaz. Zároveň je faktom, že v danej výpovedi svedok usvedčoval obžalovaného zo spáchania trestnej činnosti.

Je preto podstatné formulovať záver k tomu, či sa vo vzťahu k danej výpovedi jedná o použiteľný dôkaz, resp. či použitím tohto dôkazu ako podkladu pre záver o vine obžalovaného bola porušená spravodlivosť trestného konania ako celku.

Podľa článku 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva: vyslúchať alebo dať vyslúchať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom, ako aj dôkazy prípustné podľa § 119 ods. 5 podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 119 ods. 3 Trestného poriadku za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné

vyjadrenia, previerka výpovede na mieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Podľa § 213 ods. 1 Trestného poriadku policajt môže povoliť účasť obvineného na vyšetrovacích úkonoch a umožniť mu klásť vypočúvaným svedkom otázky. Postupuje tak najmä vtedy, ak obvinený nemá obhajcu a úkon spočíva vo výsluchu svedka, pri ktorom je dôvodný predpoklad, že ho nebude možné vykonať v konaní pred súdom, iba ak by zabezpečovanie jeho prítomnosti alebo jeho prítomnosť mohli ohroziť vykonanie tohto úkonu.

Podľa § 213 ods. 2 Trestného poriadku obhajca má právo od vznesenia obvinenia zúčastniť sa úkonov, ktorých výsledok môže byť použitý ako dôkaz v konaní pred súdom, okrem prípadu, keď vykonanie úkonu nemožno odložiť z dôvodu podstatného ohrozenia trestného konania alebo existencie naliehavej potreby odvrátiť závažné nepriaznivé dôsledky pre život, slobodu alebo telesnú integritu inej osoby a obhajcu o úkone vyzrozumieť. Obvinenému a iným vypočúvaným osobám môže obhajca klásť otázky potom, keď policajt výsluch skončí. Obvinenému a obhajcovi sa musí oznámiť meno svedka, ktorý bude pri vykonávaní úkonu vypočutý, to neplatí, ak ide o svedka podľa § 136 ods. 2.

Podľa § 263 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku zápisnica o výpovedi spoluobžalovaného alebo svedka sa môže prečítať aj vtedy, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona a taká osoba zomrela alebo sa stala nezvestnou, pre dlhodobý pobyt v cudzine alebo na neznámom mieste nedosiahnuteľnou, alebo ochorela na chorobu, ktorá natrvalo alebo na dlhší čas znemožňuje jej výsluch alebo ak sa taká osoba ani na opätovné predvolanie súdu k výsluchu bez dôvodného ospravedlnenia nedostaví a jej predvedenie bolo neúspešné; ak ide o výpoveď svedka, u ktorého bol v čase jeho výpovede v prípravnom konaní, ktorá sa má prečítať, dôvodný predpoklad, že na hlavnom pojednávaní ho nebude možné vypočuť, možno jeho výpoveď prečítať len vtedy, ak bol o úkone riadne upovedomený obvinený, a ak má obhajcu, jeho obhajca.

Z uvedeného je zreteľné, že potreba zákonnosti dôkazov vyplýva z maximy právneho štátu (čl. 1 Ústavy) ktorá je v oblasti justície špecifikovaná do princípu riadneho zákonného procesu (v trestnom práve procesnom i zásada stíhania len zo zákonných dôvodov) a je priamo prepojená so zásadou enumeratívnej verejnoprávnych pretenzií (čl. 2 ods. 2 Ústavy). Následne § 2 ods. 1 Trestného poriadku priamo stanovuje, že nikto, teda žiadna fyzická ani právnická osoba, nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon. Je teda vylúčené stíhanie a odsúdenie na základe dôkazov, ktoré neboli zaobstarané, alebo vykonané v súlade so zákonom predpísanou procedúrou.

Platí, že zistenie pravdy a objasnenie skutkového stavu veci nemôže byť nadradené princípu riadneho, zákonného a férového procesu. Zákonodarca preto priamo predpisuje OČTK a súdom rezignovať na zistenie (materiálnej) pravdy v prípade, ak k nej viedla cesta prostredníctvom „vadných“ dôkazov.

V podmienkach Slovenskej republiky vychádza teória a prax z formálno-materiálnej povahy dôkazu - teda procesné dôsledky porušenia predpisov týkajúcich sa vykonávania dokazovania sa odvíjajú od povahy a závažnosti ich porušenia. V zásade a kategoricky nepoužiteľné sú také dôkazy, pri získaní alebo vykonávaní ktorých došlo k takému porušeniu zákonom predpísaného postupu, ktoré malo povahu podstatnej vady konania. Za takú podstatnú vadu je bezpochyby považované predovšetkým získanie dôkazu nezákonným donútením, alebo hrozbou takého donútenia. Za ďalšie podstatné vady konania možno považovať získanie výpovede obvineného prostredníctvom sugestívnych a kapcióznych otázok, vykonanie výsluchu obvineného v čase keď nemá obhajcu, hoci ho mať musí, výsluch svedka bez poučenia o práve odoprieť výpoveď a o zákaze výsluchu, vykonanie výsluchu pod psychickým tlakom, získanie dôkazu vykonaním nezákonného úkonu.

V horeuvedenom procese má veľký význam zásada kontradiktórnosti konania, ktorá v podstate znamená, že obom stranám sporu musí byť daná rovnaká možnosť zoznámiť sa so stanoviskami a dôkazmi predloženým súdu a vyjadriť sa k nim, a to s cieľom ovplyvniť výsledok konania. Podľa ESĽP ide o dôveru subjektov vo fungovanie justičného systému a táto dôvera sa zakladá okrem iného i na

istote procesnej strany, že sa mohla vyjadriť ku všetkým písomnostiam založeným v spise.

Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v publikovanom stanovisku č. 30/2010 uviedol, že obžaloba v trestnej veci môže byť opretá o výpovede svedkov a iné dôkazy vykonané pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, prípadne pred oznámením uznesenia o vznesení obvinenia jeho vyhlásením (§ 206 ods. 1 Trestného poriadku), ak k ich vykonaniu došlo po začatí trestného stíhania „vo veci“ podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku. Ak je ale výpoveď svedka jediným usvedčujúcim dôkazom alebo vo významnej miere rozhodujúcim dôkazom, o ktorý chce prokurátor, ako nositeľ dôkazného bremena v konaní pred súdom, oprieť obžalobu, je nevyhnutné takého svedka vypočuť až po vznesení obvinenia (alebo svedka vypočutého pred týmto úkonom znovu vypočuť), a tak zachovať právo obvineného na obhajobu (právo na kontradiktórny postup). Výnimku z kontradiktórneho postupu predstavujú výpovede svedkov, ktoré majú v zmysle § 263 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku charakter neodkladného alebo neopakovateľného úkonu; taký charakter majú aj výpovede svedkov mladších ako 15 rokov (§ 135 ods. 2 veta druhá Trestného poriadku). Ak obvinený po vznesení obvinenia sám (prostredníctvom obhajcu) žiada zopakovať výsluchy iných svedkov, je na úvahe orgánov činných v trestnom konaní, aby po posúdení dôkaznej situácie vo veci rozhodli o potrebe vykonať kontradiktórny výsluch svedka. Na spravodlivé súdne konanie a na kritickú previerku výpovede svedka postačuje, ak je výsluch svedka vykonaný v prítomnosti obvineného alebo jeho obhajcu v konaní pred súdom.

Európsky súd pre ľudské práva vytvoril relatívne ucelenú doktrínu týkajúcu sa porušenia princípu kontradiktórnosti a uznania viny na základe výpovedí svedkov, ktoré obvinený nemohol vypočuť, alebo dať vypočuť.

Vo svojej staršej judikatúre EŠLP riešil predovšetkým dve otázky, a to, či bol obhajobe aspoň v niektorej fáze trestného konania umožnený výsluch svedka a aký bol význam tohto svedectva pre uznanie viny. Postupom času začal EŠLP prihliadať i k objektívnej nemožnosti vnútroštátnych orgánov umožniť obhajobe dať svedka vypočuť a tiež prípadne ku konaniu obvineného.

V prvej fáze tak EŠLP formuloval tzv. pravidlo jediného či rozhodujúceho dôkazu, v druhej fáze aplikáciu pravidla zmäkčil v niektorých špecifických prípadoch a následne toto pravidlo prehodnotil v súvislosti s rozhodnutím vo veci Al Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu.

K pravidlu jediného či rozhodujúceho dôkazu EŠLP uviedol, že všetky a akékoľvek dôkazy majú byť obvinenému predložené v priebehu verejného pojednania veci súdom, aby mu bola poskytnutá účinná možnosť sa k nim vyjadriť. Obhajoba musí dostať možnosť vypočuť a spochybniť všetkých svedkov proti obvinenému/obžalovanému, a to ihneď, alebo v neskoršej fáze konania. Práva obhajoby sú obmedzené spôsobom nezlučiteľným s Dohovorom, ak je uznanie viny založené výlučne, či rozhodujúcim spôsobom na výpovedi svedka, ktorého nemohol obžalovaný vypočuť alebo dať vypočuť v žiadnej fáze konania. Pilotným rozsudkom je v tomto smere rozhodnutie Unterpertinger proti Rakúsku z roku 1986.

Výnimky z aplikácie pravidla jediného, či rozhodujúceho dôkazu pripustil EŠLP v prípadoch, keď:

- svedok absentuje, teda zomrie, zmizne, nemožno ho lokalizovať a zaistiť jeho predvedenie,
- svedka nemožno vypočuť z dôvodu jeho ochrany pred obžalovaným v prípadoch sexuálne motivovaných trestných činov

Absencia svedka:

V rozhodnutí Igró proti Taliansku (1991) EŠLP skúmal, či sa vnútroštátne orgány nedopustili nedbanlivosti pri zaisťovaní prítomnosti svedka v konaní pred súdom. Nedbanlivosť zistená nebola, avšak sporné svedectvo (urobené pred vyšetrovacím sudcom) nepredstavovalo jediný, ani rozhodujúci dôkaz.

Vo veci Artner proti Rakúsku (1992) išlo o to, že usvedčujúce výpovede boli získané v prípravnom konaní, pričom obžalovaný bol nezvestný a nemohol sa k nim vyjadriť. Keď bola zaistená prítomnosť obžalovaného, naopak absentovala svedkyňa, ktorá poskytla usvedčujúcu výpoveď. Vzhľadom na to ju nebolo možné vypočuť v konaní pred súdom, pričom nedbanlivosť štátnych orgánov pri zabezpečovaní jej prítomnosti zistená nebola. V konaní teda existovala objektívna nemožnosť zabezpečiť prítomnosť svedkyne, pričom však zároveň jej výpoveď nepredstavovala jediný usvedčujúci dôkaz. EŠLP rozhodol,

že článok 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru porušený nebol, a to napriek tomu, že jej svedectvo predstavovalo významný dôkaz, na ktorom bol založený výrok o vine.

Následne potom ESLP vo veci Rachdád proti Francúzsku (2003) uviedol, že článok 6 EDLP síce oprávňuje vnútroštátne súdy na to, aby založili výrok o uznaní viny na svedectve svedkov proti obžalovanému, ktorých tento alebo jeho obhajca nemohli vypočúvať v žiadnej fáze konania, ale výlučne len v prípade, ak:

- je nemožnosť konfrontácie spôsobená nemožnosťou svedka lokalizovať (objektívna nemožnosť) a to i napriek aktívnej činnosti (hľadaniu) orgánov štátu

- svedectvo/výpoveď nesmie v žiadnom prípade predstavovať jediný dôkaz, na ktorom je uznanie viny založené (rovnako i Balšán proti ČR, Zentar proti Francúzsku, Guilloury proti Francúzsku).

Postupom času ESLP tieto závery rozšíril i na prípady, keď svedka síce lokalizovať možno, ale objektívne ho nemožno predviesť pred súd a vypočuť (Ubach Mortes proti Andorre, Berisha proti Holandsku).

Následne ESLP modifikoval pravidlo jediného či rozhodujúceho dôkazu (Al Khawaja test) v rozhodnutí Al Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu (2011). Veľký senát použil nový, trojfázový test - tzv. Al Khawaja test. V rámci testu sa zisťuje:

1. či neumožnenie výsluch svedka bolo založené na dobrom dôvode,
2. či sporná výpoveď predstavuje jediný alebo rozhodujúci dôkaz,
3. či toto obmedzenie práva na kontradiktórnosť konania bolo vyvážené ďalšími faktormi, vrátane procesných opatrení využitých v konaní.

Za dobrý dôvod je možné považovať napríklad smrť svedka. Ten sa však neuplatní, ak orgány štátu vedeli o riziku hroziacemu svedkovi a nič nepodnikli. Všeobecný a bližšie nezdôvodnený strach svedka sa za dobrý dôvod nepovažuje, vždy treba skúmať i možnosť použitia inštitútu utajeného svedka. Ak strach vzbudil obžalovaný alebo osoby s ním spolené, vyskytuje sa názor, že sa obžalovaný týmto konaním práva vypočúvať svedkov vzdal. To je však v rozpore s judikatúrou týkajúcou sa utajených svedkov.

Podľa Al Khawaja testu zároveň samotná skutočnosť, že sa jedná o dôkaz jediný, či rozhodujúci, ešte nemusí spôsobiť porušenie Dohovoru, ak je táto skutočnosť vyvážená inými opatreniami. Vyžaduje sa teda existencia dostatočných vyvažovacích faktorov, vrátane silných procesných záruk, ktoré umožňujú náležité a spravodlivé ohodnotenie spoľahlivosti spornej výpovede. Výpoveď obhajobou nevypočutého svedka teda musí byť dostatočne spoľahlivá.

Pri vyvažujúcich opatreniach sa posudzuje napríklad, či bola výpoveď zachytená v korektnej procesnej forme, či je výpoveď potvrdzovaná inými nerozpornými dôkazmi, zohľadňujú sa prípadné inštrukcie sudcu porote, kde ju upozorní na úskalía výpovede - teda upozornenie na riziká výpovede.

Na základe uvedeného testu prezentovaného v kauze Al Khawaja je teda možné právo obžalovaného na výsluch svedkov v celom rozsahu poprieť, ak je dostatočne vyvážené obmedzenie práv obhajoby. Uvedený test bol následne aplikovaný v rozhodnutí Schatschaschwili proti Nemecku (2015).

V iných rozhodnutiach pripustil ESLP prečítanie výpovede svedka z prípravného konania (Lucá proti Taliansku), a to najmä ak svedok zomrel (Mika proti Švédsku) alebo využil svoje právo odmietnuť vypovedať (Vidgen proti Holandsku), alebo ak primerané úsilie orgánov, ktoré mali zabezpečiť prítomnosť svedka zlyhalo (Mirilashvili proti Rusku).

V neposlednom rade je možné poukázať aj na rozhodnutie najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stavísk a rozhodnutí súdov č. 2/2020 pod č. 24, z ktorého vyplýva, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov, tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje.

Sumarizujúc uvedené potom musí odvolací súd uviesť, že výpoveď svedka F. D. nepredstavuje dôkaz, na ktorom by bolo výlučne alebo v rozhodujúcej miere založené odsúdenie (výrok o vine) obžalovaného, ale naopak existuje dostatočné penzum iných dôkazov, ktoré vinu obžalovaného v potrebnej miere preukazujú a ktoré korešpondujú s výpoveďou svedka D..

V tejto súvislosti je možné poukázať na samotnú výpoveď obžalovaného, ktorý priznal vyplatenie sumy v úhrne minimálne 300.000,- € a výpovede svedkov D., R. O. K., ktorí tiež vypovedali o poskytovaní či prijímaní finančných súm za „ochranu“. Ich výpovede nepriamo potvrdzuje aj svedok S..

Všetky uvedené dôkazy v podstatných okolnostiach logicky na seba nadväzujú a vzájomne korešpondujú a tiež vo všeobecnej rovine korešpondujú s výpoveďou svedka D., ktorú potvrdzujú.

Uvedená logická súvislosť daných výpovedí zároveň preukazuje, že poskytnuté benefity nemali na výpoveď spolupracujúcich svedkov podstatný vplyv, pretože všetci vypovedali viac - menej „konštantne“ a umožňujú vytvorenie logickej a nenarušenej predstavy o skutkovom dejí. Túto skutočnosť výrazne ilustruje výpoveď svedka K., ktorý priznal, že úplatky prijímal v podstate za „nič“ a reálne nevykonával žiadne „ochranárske“ zásahy o čom už pretým zainteresované osoby aj informoval. Neboli preto detekované žiadne snahy svedkov za každú cenu usvedčiť obžalovaného.

Jedinou výnimkou z uvedeného je však údaj v skutkovej vete napadnutého rozsudku, že obžalovaný mal v septembri 2020 prostredníctvom osoby K. A. svedkovi K. vyplatiť sumu 40.000,- € v mieste prevádzky spoločnosti Q. I. C. D.. Toto tvrdenie je totiž preukazované len nekontradiktórne vykonanou výpoveďou svedka D.H. a zo žiadneho iného vykonaného dôkazu nevyplýva, že vyplatenie tejto čiastky mal iniciovať obžalovaný. Ani svedok A. nevedel potvrdiť, že sa tak dialo z vôle a s vedomím obžalovaného. V tejto časti preto predstavovala výpoveď svedka D. jediný a rozhodný dôkaz, ktorý nebol overiteľný iným validným dôkazom.

Preto odvolací súd zo skutkovej vety toto tvrdenie vypustil. Keďže toto konštatovanie tvorilo súčasť opisu „širšieho“ čiastkového útoku, rozhodol sa odvolací súd nepostupovať vo vzťahu k nemu podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku, ale pre lepšiu zrozumiteľnosť skutku zvolil cestu „vypustenia“.

K odvolaniu obžalovaného preto najvyšší súd ďalej uvádza, že rovnako ako prvostupňový súd neuveril jeho obhajobe, a to z dôvodov, ktoré boli podrobne, logicky a precízne rozanalyzované na str. 18-37 odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu a v celom rozsahu si ich, až na uvedenú výnimku, tiež osvojil bez potreby ich opakovania alebo doplnenia.

Po takomto vyhodnotení dôkazov jednotlivo i v súhrne vzal súd prvého stupňa správne za dokázané, že obžalovaný S. J. sa dopustil trestnej činnosti, za ktorú bol stíhaný, v konkrétnom rozsahu a takou mierou zavinenia, ako je to podrobne, s vyššie uvedenou výnimkou, vyšpecifikované v jeho rozsudku. Možno zopakovať, že trestná činnosť mu bola preukázaná aj vlastnou výpoveďou pred súdom a v prípravnom konaní, ale najmä výpoveďami svedkov S.. E. K., F. D., K. S., a nepriamo aj výpoveďami svedkov pracovníkov KÚFS X.. Q. R., S.. X.. N. A., K. I., K. N., X.. D.. O. N., S.. E. N., D. I., S.. K. K., K.. K.R. T. O. X.. W. I..

Aj najvyšší súd je toho názoru, že vo vykonaných dôkazoch, nie sú žiadne zásadné rozpory. Ak vo výpovediach prišlo k niektorým rozdielom, tieto len potvrdzujú ich autentickosť a sú spôsobené plynutím času a individuálnymi pamäťovými schopnosťami svedkov, pričom sa nejedná o rozdiely zásadné a podstatné.

Nebolo preukázané, že by obžalovaný bol obeťou vydierania, do tej postavenia sa len štylizoval a na toto tvrdenie mu bola poskytnutá adekvátna odpoveď už v napadnutom rozsudku.

Rovnako ako Špecializovaný trestný súd má najvyšší súd za preukázané, že KÚFS, resp. finančná správa museli mať už predtým z podnikateľského portfólia obžalovaného informácie o prípadnej jeho nelegálnej činnosti, keďže tam dochádzalo aj k vydávaniu predbežných opatrení, čo len potvrdzuje motív obžalovaného, a to snahu nakloniť si priazeň riaditeľa KÚFS. Možno súhlasiť s tvrdením súdu prvého stupňa, že práve forsírovaním fabriky kontrolnými orgánmi obžalovaný potvrdil tlak týchto orgánov, a

tým zároveň motiváciu obžalovaného na poskytovanie úplatkov vysokým funkcionárom finančnej správy, o ktorom mal obžalovaný informácie od F. D..

Ďalej možno zopakovať vo vzťahu k napádaniu obsahu výpovedí tzv. kajúcnikov S.. Ľ.T. K., O. K. S., títo pred súdom vypovedali spontánne a na otázky strán jasne a presvedčivým spôsobom. Mimo iného sa v rámci svojich výpovedí aj sami usvedčovali zo spáchanej trestnej činnosti. Ani najvyšší súd nemal dôvod neveriť ich svedectvám.

Rozhodne neprišlo ani k porušeniu zásady zákazu sebainkriminácie, ak pre ďalšie trestné konanie boli využité informácie z trestného oznámenia, ktoré podal obžalovaný. Údaje uvádzal obžalovaný dobrovoľne, pričom v trestnom oznámení samozrejme uviedol svoju verziu skutkového deja (údajné vydieranie). Oznamovateľ si však musí byť vedomý, že ním uvádzané informácie v trestnom oznámení môžu byť využité na ďalší procesný postup, ktorý môže vyústiť aj do určitej formy jeho inkriminácie.

K spáchaniu časti trestnej činnosti formou spolupáchateľstva sa, síce stručne, vyjadril už súd prvého stupňa na č. I. 32 rozsudku súdu prvého stupňa. Táto forma konania je zrejماً aj z výpovede svedka D.. Rovnako nemožno súhlasiť s názorom obžalovaného, že skutok je neurčitý, pretože modus operandi poskytovania jednotlivých súm úplatkov nie je dostatočne vyjadrený. Vzhľadom na charakter skutku, keď mali byť úplatky poskytované počas dlhšieho časového obdobia a pamäťových „limitácií“ svedkov, ktorí boli účastníkmi podobných konaní aj v iných veciach sa odvolaciemu súdu javí vymedzenie jednotlivých čiastkových útokov dostatočné.

K tvrdeniu obžalovaného, že v danej veci nebola preukázaná nelegálna výroba cigariet sa dostatočne vyjadril v napadnutom rozhodnutí už súd prvého stupňa. Rovnako tak je zrejماً, že k zásahu príslušníkov KÚFS v priestoroch Z. T., s. r. o., neprišlo výlučne z taktických dôvodov.

Rovnako aj na tvrdenie obžalovaného, že peniaze poskytol len z dôvodu, že bol vydieraný, poskytol dostatočne vyčerpávajúcu odpoveď už súd prvého stupňa.

Obžalovaný namietal aj určité charakterové črty nebohého svedka D. vzhľadom na dôveryhodnosť jeho výpovede, ale ako už bolo uvedené, trestná činnosť je preukazovaná aj inými dôkazmi.

Čo sa týka dôkazov navrhnutých obžalovaným, ktoré Špecializovaný trestný súd odmietol vykonať, každému bola súdom prvého stupňa venovaná náležitá pozornosť a plne v súlade so zákonom daná odpoveď. Navyše ich odmietnutie súd podrobne odôvodnil.

Na ďalšiu prevažnú časť námietok, následne formulovaných aj ako odvolacie, dostal obžalovaný odpoveď už zo strany súdu prvého stupňa a odvolací súd sa s touto argumentáciou stotožňuje a v podrobnostiach na ňu odkazuje.

Zároveň však odvolací súd zistil, že po novele Trestného zákona účinnnej od 6. augusta 2024 došlo k situácii, že Trestný zákon účinný v aktuálnom znení je pre páchatel'a priaznivejší, ako jeho znenie v čase spáchania trestnej činnosti.

Túto skutočnosť musel odvolací súd zohľadniť pri právnej kvalifikácii daného skutku.

Skutok preto, po zrušení napadnutého rozsudku, subsumoval pod skutkovú podstatu zločinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona účinného v čase rozhodnutia o odvolaní.

Obžalovaný (v časti) spoločným konaním s inou osobou v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu prostredníctvom ďalšej osoby poskytol finančnú čiastku ako úplatok. Tento úplatok poskytol vo výške 400.000,- €, teda s poukazom na ustanovenie § 125 ods. 1 Trestného zákona v značnom rozsahu. Trestný čin zároveň (s)páchal v priebehu 4 rokov, teda po dlhší čas.

Pri úvahách o výške trestu vychádzal odvolací súd predovšetkým z ustanovenia § 33a Trestného zákona, ktorý súdu ukladá, aby boli sankcie ukladané s prihliadnutím na povahu a závažnosť trestného činu alebo činu inak trestného a na osobu páchatel'a a jeho pomery, a aby bolo dbané aj na to, aby uložené sankcie viedli k odňatiu výnosov z trestnej činnosti. Rešpektoval aj úpravu v tom smere, že tam, kde postačí uloženie sankcie postihujúcej páchatel'a menej citel'ne, nesmie byť páchatel'ovi uložená sankcia, ktorá ho postihuje citel'nejšie. Páchatel'ovi najmä nesmie byť uložená sankcia spojená s ujmou na osobnej slobode páchatel'a, ak možno účel sankcie dosiahnuť uložením sankcie nespojenej s ujmou na

osobnej slobode páchatela.

Zároveň podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona odvolací súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu a na úsilie páchatela o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu.

V zmysle § 38 ods. 2 Trestného zákona bolo prihliadnuté aj na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a príťažujúcich okolností.

Z odpisu z registra trestov vyplynulo, že obžalovaný má v registri dva záznamy o odsúdeniach, ktoré sú však aktuálne zahladené. Z miesta trvalého bydliska nie je podrobnejšie hodnotený.

Nebola zistená žiadna poľahčujúca ani príťažujúca okolnosť.

Zároveň však zbral odvolací súd do úvahy, že akýsi nepriamy spiritus rector konania obžalovaného bol práve nebohý F. D., ktorý si v súčinnosti s inými osobami vyhľadával „vhodných“ podnikateľov, aby za účelom akejsi „ochrany“ z ich strany prijímal nedôvodné majetkové plnenie a koristil na nich.

Po zhodnotení vyššie uvedených okolností odvolací súd individualizoval trest ako trest podmienený pri dolnej hranici trestnej sadzby s určením skúšobnej doby v trvaní 3 roky. Zároveň vzhľadom na charakter trestnej činnosti uložil obžalovanému aj peňažný trest vo výške 25.000,- € spolu s príslušným náhradným trestom odňatia slobody.

Vzhľadom na uplynutie dlhšieho času od spáchania trestnej činnosti nepovažoval odvolací súd za potrebné ukladať obžalovanému aj trest zákazu činnosti.

Takto uložený trest považuje súd za dostatočný z hľadiska potrieb individuálnej aj generálnej prevencie.

Riadiac sa uvedeným rozhodol odvolací súd tak, ako je vyjadrené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.